

CENTRAL SANSKRIT UNIVERSITY

Ganga Nath Jha Campus, Prayagraj, U.P.

Name of the Programme- M.A. in Sanskrit (Two Year Programme)

द्विवर्षीय एम.ए. (संस्कृत) कार्यक्रम चार सत्राद्धों में विभक्त होगा। प्रथम सत्राद्ध में पाँच Core Course (CC) एवं एक Extra Curricular Activities (ECA) होगी। द्वितीय सत्राद्ध में पाँच Core Course एवं एक Internship होगा। तृतीय सत्राद्ध में तीन Discipline Specific Core Course (DSCC), दो Core Course एवं एक Extra Curricular Activities होगी। चतुर्थ सत्राद्ध में तीन Discipline Specific Core Course, एक लघुशोधप्रबन्ध लेखन एवं एक Extra Curricular Activities होगी।

प्रत्येक पाठ्यक्रम (Course) 100 अङ्क का होगा। प्रत्येक पाठ्यक्रम के 100 अङ्क में से 60 अङ्क लिखित परीक्षा पर आधारित होंगे तथा 20 अङ्क निर्धारित पठनीय ग्रन्थ सूची में से चुने हुए ग्रन्थों के स्वाध्याय पर आधारित होंगे, जिसका मूल्यांकन प्रदत्त कार्य एवं प्रस्तुति के आधार पर किया जायेगा। इसके अतिरिक्त 20 अङ्क निर्धारित पाठ्यांश पर आधारित परियोजना एवं प्रस्तुति आदि के होंगे। लघुशोधप्रबन्ध 100 अङ्क का होगा।

वर्ष	प्रथम भाग	द्वितीय भाग
प्रथमवर्ष - 50 क्रेडिट्	प्रथमसत्राद्ध- 22 क्रेडिट्	द्वितीयसत्राद्ध - 28 क्रेडिट्
द्वितीयवर्ष - 40 क्रेडिट्	तृतीयसत्राद्ध - 22 क्रेडिट्	चतुर्थसत्राद्ध - 18 क्रेडिट्
	कुल	90 क्रेडिट्

M.A. Ist Semester - 5 Core Course (CC) + 1 Extra Curricular Activities (ECA)

M.A. IInd Semester - 5 Core Course + 1 Internship

M.A. IIIrd Semester - 3 Discipline Specific Core Course (DSCC) + 2 Core Course + 1 Extra Curricular Activities

M.A. IVth Semester - 3 Discipline Specific Core Course + 1 Dissertation + 1 Extra Curricular Activities

Discipline Group

- वेदः (A)
- व्याकरणम् (B)
- दर्शनम् (C)
- साहित्यम् (D)
- भारतीयज्ञानपरम्परा (E)

प्रथमं सत्रार्द्धम्

S.N.	Course Code	Course Name	Credits
1.	CC 1	अष्टादशविद्यास्थानानि वैदिकवाङ्मयञ्च	04
2.	CC 2	लौकिकसंस्कृतसाहित्यस्य सामान्यमध्ययनम्	04
3.	CC 3	भारतीयपाश्चात्यदर्शनयोः सामान्यमध्ययनम्	04
4.	CC 4	भारतीयसंस्कृतिः, इतिहासः, पुराणानि धर्मशास्त्रञ्च	04
5.	CC 5	संस्कृतव्याकरणम्	04
6.	ECA 1	पाठ्येतरगतिविधयः	02
		सत्रार्द्धक्रेडिट्योगः	22

द्वितीयं सत्रार्द्धम्

S.N.	Course Code	Course Name	Credits
1.	CC 6	व्याकरणं भाषाविज्ञानञ्च	04
2.	CC 7	काव्याध्ययनम्	04
3.	CC 8	भारतीयदर्शनस्य विशिष्टम् अध्ययनम्	04
4.	CC 9	काव्यशास्त्रं तस्य प्रमुखाः सिद्धान्ताश्च	04
5.	CC 10	पाण्डुलिपिः, पुरालिपिः अभिलेखश्च	06
6.	INTERNSHIP 1	प्रशिक्षुतासेवा	06
		सत्रार्द्धक्रेडिट्योगः	28
		सत्रस्य सम्पूर्णक्रेडिट्योगः	50

निष्क्रमणकाले प्राप्तव्योपाधिः	संस्कृतविद्यास्नातकोत्तरडिप्लोमा (P.G. Diploma in Sanskrit Studies)
--------------------------------	---

तृतीयं सत्रार्द्धम्

S.N.	Course Code	Course Code (Group Wise)	Course Name	Credits
1.	DSCC 1	DSCC 1A (वेदः) DSCC 1B (व्याकरणम्) DSCC 1C (दर्शनम्) DSCC 1D (साहित्यम्) DSCC 1E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	ऋग्वेदसंहिता निरुक्तञ्च व्याकरणशास्त्रस्य परम्परा न्यायः वैशेषिकदर्शनञ्च गद्यं पद्यञ्च भारतीयज्ञानपरम्परापरिचयः शिक्षाव्यवस्था च	04
2.	DSCC 2	DSCC 2A (वेदः) DSCC 2B (व्याकरणम्) DSCC 2C (दर्शनम्) DSCC 2D (साहित्यम्) DSCC 2E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	यजुर्वेदः अथर्वसंहिता च प्राचीनं पाणिनीयं व्याकरणम् साङ्ख्ययोगौ नाटकं नाट्यशास्त्रञ्च प्राचीनभारते कला, विज्ञानं गणितञ्च (सामान्यमध्ययनम्)	04

3.	DSCC 3	DSCC 3A (वेदः) DSCC 3B (व्याकरणम्) DSCC 3C (दर्शनम्) DSCC 3D (साहित्यम्) DSCC 3E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	ब्राह्मणग्रन्थाः नव्यं पाणिनीयं व्याकरणम् वैदिकम् अवैदिकं च दर्शनम् काव्यशास्त्रीयाः सिद्धान्ताः प्राचीनभारतीयसमाजव्यवस्था	04
4.	CC 11	-	शोधपद्धतिः तन्त्रयुक्तयश्च	04
5.	CC 12	-	संस्कृतविद्यानुसंधानस्य वैश्विकप्रवृत्तयः नवानुसंधानस्य सम्भावनाश्च	04
6.	ECA 2	-	पाठ्येतरगतिविधयः	02
			सत्रार्द्धक्रेडिट्योगः	22

चतुर्थ सत्रार्द्धम्

S.N.	Course Code	Course Code (Group Wise)	Course Name	Credits
1.	DSCC 4	DSCC 4A (वेदः) DSCC 4B (व्याकरणम्) DSCC 4C (दर्शनम्) DSCC 4D (साहित्यम्) DSCC 4E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	ऋग्वेदः देवताश्च व्याकरणप्रक्रिया मीमांसादर्शनस्य परिचयः नाट्यशास्त्रम् कौटलीयम् अर्थशास्त्रं, समाजः नागरिकाश्च	04
2.	DSCC 5	DSCC 5A (वेदः) DSCC 5B (व्याकरणम्) DSCC 5C (दर्शनम्) DSCC 5D (साहित्यम्) DSCC 5E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	प्रातिशाख्यं स्वरप्रक्रिया च व्याकरणदर्शनम् वेदान्तदर्शनम् काव्यशास्त्रम् पाश्चात्याः आधुनिकभारतीयाश्च विचारकाः, विश्वे योगस्य प्रभावश्च	04

3.	DSCC 6	DSCC 6A (वेदः) DSCC 6B (व्याकरणम्) DSCC 6C (दर्शनम्) DSCC 6D (साहित्यम्) DSCC 6E (भारतीयज्ञानपरम्परा)	श्रौतसूत्रं, पाश्चात्या आलोचना निबन्धश्च वैदिकव्याकरणं निरुक्तञ्च न्यायदर्शनं, निबन्धः भारतीयदर्शनस्य इतिहासश्च पाश्चात्या आलोचना निबन्धश्च प्राचीनं भारतं विश्वञ्च	04
4.	DISSERTATION		लघुशोधप्रबन्धः	04
5.	ECA 3		पाठ्येतरगतिविधयः	02
			सत्राद्धक्रेडिट्योगः	18
			सत्रस्य सम्पूर्णक्रेडिट्योगः	40
			चतुर्णां सत्राद्धानां सम्पूर्णक्रेडिट्योगः	90

**Admissions Open for M. A. in Sanskrit, two year Programme for the Academic Year
2024-25**

M. A. Sanskrit – 2 Year Programme -

Duration: 4 Semesters for the 2-year PG Programme

Pattern: Semester/CBCS as per NEP 2020 with multiple entry & exit options.

Eligibility: Students having three year Graduate degree with Sanskrit from any recognized university or institute with valid CUET Score/University Entrance Exam. Students with Sanskrit Subject in Graduation who have passed in any one of the following examinations –

1. Shastri from Central Sanskrit University, or any other Sanskrit University, or any recognized institution.
 2. Shiromani from Madras University, Annamalai University, Shri Venkateshwar University, Tirupati.
 3. Vidvadmadyama from Karnataka Government.
 4. Shastrabhushan (Prelim.) from Kerala Government.
 5. B.A. (Oriental Learning) from any recognized university.
 6. B.A. with Sanskrit as one of the subject from any recognized university.
-